

Piyano Öğrencilerinin Öz Yeterlik Düzeyleri İle Piyano Dersi Başarılarının Karşılaştırılması

A Comparison On Self Efficacy Level And Piano Success Level Of The Students In Piano Lessons

M. Kayhan Kurtuldu

Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı

Özet

Yapılan çalışmada müzik öğretmenliği öğrencisi olarak eğitimlerini sürdüren öğretmen adaylarının piyano dersi başarıları ile öz yeterlik düzeyleri karşılaştırılmıştır. Çalışmada piyano öğrencilerinin bir eğitim öğretim yılının güz dönemine ait notları elde edilmiş, bu başarı notları sınıflandırılarak çalışma grubu belirlenmiştir. Tüm sınıflarda öğrenciler düşük, orta ve yüksek puan gruplarına ayrılmış ve tesadüfi olarak bu gruplardan 5'er öğrenci seçilmiştir. Her sınıf için 15 toplamda 60 öğrenciden oluşan çalışma grubuna araştırmacı tarafından geliştirilmiş olan piyano eğitiminde öz yeterlik ölçeği uygulanmıştır. Uygulama sonucunda düşük, orta ve yüksek düzeyli piyano başarısına sahip öğrencilerin öz yeterlikleri karşılaştırılmıştır. Başarı düzeyi ile öz yeterlik algısı arasındaki ilişkinin tespit edildiği ölçümlerde genel ölçek dağılımına yönelik frekans, grupların karşılaştırılmasında ise Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testi kullanılmıştır. Analizlerden elde edilen bulgular değerlendirilerek ortaya çıkarılan sonuçlar, çalışma grubu düzeyinde yorumlanarak çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

***Anahtar Kelimeler:** Piyano eğitimi, öz yeterlik, başarı.*

Abstract

In this study self-efficacy level and piano grades of the candidate teachers who are educating as a music education student has been compared. Grades of the piano students in a fall semester of an academic year have been obtained and study group has been determined by the classification of this grades. In all levels of the classes students have been classified as lower, middle and higher grade groups and 5 students per groups have been selected from these groups randomly. Piano education self-efficacy scale which developed by the researcher has been applied to this study group consist of 15 students per class totally 30. At the end of the application process self-efficacy of the students who have lower, middle and higher piano grades have been compared. In some measurements in which relation between piano success and self-efficacy perception has been determined, frequency measurement has been used for general percentage range and Mann Whitney U test and Kruskal Wallis H test has been used for comparing the groups. Results revealed by evaluation on the findings obtained from analyses have been commented and proposed about sample group level.

***Keywords:** Piano education, self-efficacy, success.*

1. Giriş

Öz yeterlik kişilerin kendi kapasiteleri veya becerilerine yönelik algıları olarak düşünülebilir. Bu durum hemen her birey için geçerli olmakla birlikte, insan yetiştirme, öğretme ve eğitime görevi ile yetkilendirilmiş öğretmenler ve gelecekte bu mesleği temsil edecek olan öğretmen adayları için daha farklı bir şekilde bürünmektedir. Öğretmen kişinin öz yeterliği, onun öğretimini etkilediği ve karşındakilere yansıyabildiği için önem arz etmektedir.

Öğretmen adayları ve öğretmenler bir arada düşünüldüğünde; kişinin mesleği yapıp yapamayacağına ya da sınıftaki öğretmenin konusunu öğrencisine öğretip öğretemeyeceğine olan inancı öz-yeterlik olarak ifade edilebilir. Öz yeterlik inançlarının, öğretmenlerin sınıf içinde gerçekleştirdikleri uygulamaları etkilediği ve öz yeterlik inancı güçlü olan bir öğretmenin öğretim konusunda istekli davrandığı bilinmektedir (Tuckman, Sexton, 1990; Akt: Öztürk, 2008).

Öz yeterlik için çeşitli tanımlar yapılmıştır. Bunlar genel olarak bireyin kendini nasıl hissettiği ile nasıl algıladığı yönünde çeşitli farklılıklar göstermektedir. Zusho & Pintrich (2003) öz yeterliği, bir işi yapabilmek için yeteneklerinin farkında olmak ve buna inanmak olarak tanımlarken, Açıköz (1996) kişinin belirli işler karşısında kendi performansına duyduğu güven olarak tanımlamaktadır (Akt: Kesicioğlu, Güven, 2014).

Bandura'ya (1977: 194) göre kişinin algıladığı öz yeterlik, yapılacak işlerin seçimini ve uygulanmasını doğrudan etkilemekle kalmaz, bireyin nihaî başarı beklentilerinden hareketle, o işlerin başlandığı andaki çabayı da etkileyebilir. Yeterlik beklentisi, insanların karşılaştıkları engeller ve istenmeyen deneyimlerde ne kadar mücadele edebileceklerini ve ne kadar daha çaba sarf edeceklerini belirler. Çünkü öz yeterlik algısı güçlü olanlar başarı için daha fazla çaba sarf ederler (Akt: İnnalı, Aydın, 2014).

Bıkmaz'ın (2004) aktardığına göre Bandura (1995), öz yeterlik inançlarını dört temel kaynaktan toplamaktadır. Bunlar tam ve doğru deneyimler, sosyal modeller tarafından sağlanan dolaylı yaşantılar, sözel ikna ile bireyin fiziksel ve duygusal durumudur. Bu kaynaklardan en etkili olanı bireyin bizzat yaşadığı deneyimlerdir.

Öz yeterlik konusundaki inançlar, kişinin gerçekte sahip olduğu kapasite ya da becerileri yansıtmaz, belirli koşullar altındaki kapasitesi ile ilgili inançlarını ifade eder. Burada vurgulanması gereken bir diğer konu, kişilerin gerçekte sahip oldukları beceriler ile öz yeterlik inancı arasındaki ilişkinin farklılıklar gösterebileceğidir (Evers vd, 2002, 229, Özerkan, 2007, 29; Akt: Bolat, 2011).

Öz yeterlik kavramının gerek kavramsal olarak, gerekse özgünlük açısından benlik kavramından ayrıldığı önemli bir not olarak öne sürülmektedir. Bu noktada benlik kavramı genel ya da özel (akademik, sosyal, beceriye dayalı vb...) anlamda bir yeterlik algısından oluşmakta iken, öz yeterlik bireyin her hangi bir şeyi öğrenme ya da

yapabilme becerisine olan inancına atıfta bulunmaktadır (Schunk, Pajares, 2001; Akt: McPherson, McCormick, 2006). Öz yeterlik inancı bireylerin karşılaşacağı problemler karşısında ne kadar çaba sarf edebileceklerini ve ne düzeyde başarılı olabileceklerini belirlemektedir. Bireyin kendi yeterliğine olan inancı düşük ise karşılaşacağı problem karşısında çabasını yavaşlatabilir ya da tamamen vazgeçirebilir (Gün, 2014).

Tanımlar ve açıklamalardan da anlaşılacağı üzere kişileri önemli ölçüde etkileyebilen bir unsur olan öz yeterlik, bireyin kendi yapabilirliğine inancı kadar karşındakine bunu aktarması veya bunu hissettirmesi bakımından da önemlidir. Öz yeterlik bu noktada daha çok yeterlik hissi ile bir arada dile getirilmektedir. Yeterlik hissi de öğretmenlik alanında hem anlatımı, hem öğretimin kalitesini, hem de öğrenen bireyleri etkileyebileceği için önemlidir. Öğretmenin kendisini yeterli hissetmesi, kendi öğretiminden öğrenenin algılamasına kadar geniş bir yelpazede önem arz etmektedir.

Kişiler zaman zaman kendilerini yetersiz hissetmekte ve karşılaştıkları zorlukların üstesinden gelemeyeceklerini düşünmektedirler. Bu duygu ve düşüncelerin, kişilerin algıladıkları öz yeterlik düzeylerinden kaynaklanabileceğini söylemek mümkündür. Diğer yandan öğretmenlerin öz yeterlikleri ve öğretmenlerin öz yeterlik inançlarının öğrencilerine etkisi kapsamında yapılan çalışmalar incelendiğinde, öğretmen adaylarının sahip oldukları genel öz yeterlik algılarının, meslek yaşamlarında nasıl bir performans sergileyecekleri ve muhtemel verimlilikleri açısından önemli bilgiler verebileceği düşünülmektedir. (İkiz, Yörük, 2013).

Akademik öz yeterlik bireylerin eğitim-öğretim ortamındaki başarısını belirleyen önemli unsurların başında gelmektedir. Bu durumda öğretmen adaylarının yeterliğinin tespiti, onların öğretime yönelik görevleri yapmada ve öğrencilerini yetiştirmede ne kadar çaba harcayabileceğini ve karşılaşacağı zorluklar karşısında ne kadar dayanabileceğini gösterecektir (Yalman, Aydın, 2014). Teorik alanyazında öne sürülen bir görüş de kişinin kendisinde fark edeceği genel yeterlik hissini öğretmenlik için bireysel öz yeterlik algısını etkileyeceği yönündedir. Genel anlamda yüksek düzeyli öz yeterlik hissine sahip öğretmenlerin bulunduğu okullarda da önemli hedefler belirlemek ve bu hedeflere ulaşmak için çalışmayı sürekli kılmak mümkündür (Skaalvik, Skaalvik, 2010).

Öz yeterlik duygusunun gelişiminde, bireyin içinde yaşadığı toplum kadar örgün eğitim kurumlarının da önemi büyüktür. Okul ortamında, öz yeterlik duygusunun gelişmesine neden olan en önemli etkenlerden biri de kuşkusuz öğretmenlerdir. Bu nedenle, öğretmenin etkili ve başarılı bir öğrenme ortamı yaratabilmesi, bir anlamda da kendisinin öğretmenliğine ilişkin öz yeterlik inancına bağlıdır (Akkoyunlu, Orhan, Umay, 2005).

Eğitim öğretim kurumlarında öğrenme faaliyetlerini yürütenler öğretmenlerdir. Bu öğrenme faaliyetleri gerçekleştirirken öğretmenin niteliği, öğrencilere çeşitli öğrenme olanakları sunmada ve mevcut öğrenme hedeflerini gerçekleştirmede önemli

bir etken olarak karşımıza çıkar (Yokuş, 2014). Öğretmenlerin kendi kapasitelerine inanmaları ve öğrencinin başarısını artırmak için çabalamaları, mesleklerinde ne kadar yeterli olduklarının bir göstergesi olarak görülebilir. Bu noktada öğretmenlerin kendi mesleki yeterliklerine olan inançları, başarılarını da etkileyen en önemli kişisel faktörler arasındadır (Aktağ, Walter, 2005).

Öğretmenlerin araştıran, problem çözebilen, sorgulayan, bilgiye ulaşabilen, kendine güveni olan bireyler yetiştirebilmeleri, öz yeterliklerinin farkında olmalarına bağlıdır. Öğretmenlerin öz-yeterlik inançları, öğrencilerin güdülenmesini etkilediğinden öğrencinin tutularının olumlu olmasını ve akademik başarısının da önemli derecede artmasına neden olmaktadır. Bunun yanı sıra, güçlü bir öz yeterlik inancına sahip öğretmenlerin iyi bir planlama yapma ve daha iyi öğretmek için gayret gösterme eğiliminde oldukları bilinmektedir (Eker, 2014).

Öz yeterlik algısının belki de en üst düzeyde yansımalarının görülebileceği alan ise müzik eğitimi alanıdır. Gerek sınavlarda, gerek derslerde, gerekse çeşitli faaliyetlerde ön plana çıkmak, toplu ya da bireysel bir performans sergilemek durumunda kalan bir birey, öz yeterlik hissine ihtiyaç duyacaktır. Kişinin kendini yeterli hissetmesi müzik eğitimi sürecinde daha güvenli olması ve performansını kontrol edebilmesi açısından da önemlidir. Bu noktada literatürde öz yeterlik ve müzik alanlarına yönelik disiplinler arası çalışmalara belli oranda rastlanmaktadır. Bu çalışmaları aşağıdaki gibi özetleyerek vermek mümkündür.

Otacıoğlu (2008) çalışmasında konservatuar ve müzik öğretmenliği öğrencilerinin öz yeterliklerini karşılatırmış, her iki konumdaki öğrencilerden random belirlenen 50 kişilik grupta incelenen çeşitli değişkenler düzeyinde anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Özmenteş ise (2011) müzik öğretimine yönelik bir öz yeterlik ölçeği geliştirmek istemiş, uygulamayı hem müzik, hem sınıf, hem de okul öncesi öğretmen adaylarına uygulayarak örneklem çeşitli tutulmuştur. Çalışma sonucunda 23 maddelik bir ölçek geliştirilerek literatüre sunulmuştur. Yokuş (2014) tarafından yapılan başka bir çalışmada da müzik öğretmeni adaylarının öz yeterlikleri ile başarı durumları karşılaştırılmıştır. 158 kişilik örneklem grubuna uygulanan çalışma sonucunda öz yeterlik algıları ile akademik başarılar arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur.

Müzik eğitimi sürecinde öz yeterlik kavramının irdelendiği daha özel uygulamalar, piyano eğitimi ve bireysel piyano performanslarına yönelik çalışmalarda karşımıza çıkmaktadır. Piyanoda bireysel performans becerisi ve eşlik becerilerine yönelik çalışmalar da aşağıdaki gibi özetlenmeye çalışılmıştır.

Chmurzynska (2009), literatürde çalgı eğitimi veren eğitimcilerin ve bunların içinde özellikle de piyano eğitimcilerinin müzik eğitimi sürecinde ve öğrencilerinin bireysel gelişiminde önemli rol oynadığına ilişkin ciddi bilgilerin olduğunu öne sürmektedir. Bireysel ders yürütüyor olmaları sebebiyle bu eğitimcilerin konumunun diğer teorik ders veren eğitimcilere göre öğrenciler üzerinde daha etkin ve güçlü oldu-

ğunu da vurgulamaktadır. Bu sebeple çalışmasında piyano eğitimcilerinin öz yeterlik algısına eğilmiş ve iyi düzeyli ve önemli bulgular elde etmiştir.

Özel olarak piyano alanında öz yeterlik üzerine rastlanan bir diğer çalışma da Gün (2014) tarafından geliştirilen piyano performansına yönelik ölçeğin geliştirildiği doktora tezi çalışmasıdır. Bu çalışmada ilgili ölçek 405 öğrenciye uygulanmış, çeşitli istatistik işlemler ile test edilmiştir. Başlangıçta 52 maddeden oluşan ölçek, uzman incelemesi ile 35 maddeye düşürülmüş, ölçümler sonucu düşük katsayılı 10 madde ölçekten çıkarılarak 25 maddelik form elde edilmiştir. Ölçek geliştirme çalışması olarak bir diğer çalışma da Piji (2007) tarafından müzik öğretmeni adaylarının piyano eşlik becerisine yönelik öz yeterlikleri kapsamında yapılan çalışmadır. Toplam 94 müzik öğretmeni adayından elde edilen veriler yardımıyla geliştirilen ölçek toplam 20 önermeden ve dört cevap seçeneğinden oluşmaktadır.

Öz yeterlik kavramı, aktarım becerisi ve o aktarımın kalitesi ile aktarılan kişiyi de etkilediği için öğretmenlik alanında dikkatle incelenmiştir. Gerek faal öğretmenlerin, gerekse öğretmen adaylarının pek çok alanda öz yeterliklerine yönelik çalışmalar yapılmış, bu alanlar içerisinde müzik eğitime yönelik alanlar da yerini almıştır. Müzik eğitiminin çeşitli basamakları, özellikle de en temel çalgısı olan piyano alanına yönelik çalışmalar literatürde kendini göstermiştir. Bu çalışmada yukarıdaki düşünceler ışığında piyano eğitimi alan müzik öğretmeni adaylarının öz yeterlikleri ile piyano dersi başarıları arasındaki ilişki araştırılmaya çalışılmıştır. Kendini yeterli hissetme ile başarılı olma arasındaki ilişkinin ortaya çıkarılmaya çalışılmış, bu doğrultuda müzik öğretmeni adaylarından yararlanılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin öz yeterlik düzeyi ile piyano dersi başarıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi ve buna bağlı olarak çeşitli değerlendirmelerin yapılmasıdır.

2. Yöntem

Çalışmada tarama modeli tercih edilmiş, model içerisinde betimsel tarama ile notlar elde edilmiş, ölçek taraması ile de öz yeterlik düzeyleri belirlenmiştir.

2.1.Çalışma Grubu

Çalışma grubu Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programında 2014 – 2015 Bahar yarıyılında öğrenim gören 60 öğrenciden oluşmaktadır. Adı geçen programda piyano eğitimi alan öğrenciler içerisinde tesadüfi biçimde her sınıftan 15'er kişi olmak üzere seçim yapılmıştır. Yapılan 15'er kişilik tesadüfi seçim, öğrencilerin güz dönemindeki piyano başarı notları arasından belirlenen üç tip başarı düzeyi (düşük, orta, yüksek) içerisinde yapılan bir seçimdir. Her üç başarı düzeyinden de 5'er kişi seçilmiş ve böylece sınıf düzeyinde 15, toplamda ise 60

öğrenci çalışma grubunu oluşturmuştur.

2.2.Verilerin Toplanması

Verilerin toplanması sürecinde ilk olarak öz yeterlik, müzik eğitimi ve özelde piyano eğitimi anahtar kelimeleri marifetiyle literatür taraması yapılmış ve gerekli bilgiler derlenmiştir. Literatür taramasını takiben öğrenci bilgi sisteminden çalışma grubunu oluşturmak amacıyla 2014 – 2015 Güz dönemine ait piyano sınav notları elde edilmiştir. Elde edilen notlar incelenmiş ve devamında örneklem grubu yukarıda da bahsedilen biçimde üç gruba ayrılarak tesadüfi seçim yapılmıştır. Yapılan grupta 0 – 49 puan aralığı düşük, 50 – 70 puan aralığı orta, 71 ve yukarısı yüksek olarak belirlenmiştir. Belirlenen aralıklar daha önceki yıllarda gerçekleşen not dağılımı ve bu dağılıma istinaden gerçekleşen harfli notlar (AA, CB, FF vb.) dikkate alınarak yapılmıştır. Bu çerçevede 5'er kişilik seçimler içerisinde üç basamaklı sınıflandırmada da AA, CB ve FF/FD harfli not düzeyleri dikkate alınmıştır.

Sınıflandırma sonrasında belirlenen çalışma grubuna, araştırmacı tarafından daha önce geliştirilmiş “Piyano Eğitiminde Öz Yeterlik Ölçeği” uygulanmış, elde edilen sonuçlar istatistikî olarak değerlendirilerek başarı grupları ve diğer değişkenler ile karşılaştırılmıştır. Ölçek 32 maddeden oluşmakta ve maddeler iki faktör altında toplanmaktadır. Ölçek için KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) örneklem uygunluğu testi, ölçeğe yönelik faktörlenebilirlik düzeyini belirlemek için Bartlett's testi, ölçeği oluşturan maddelere yönelik temel bileşenler faktör analizi ölçümleri yapılmış, madde toplam korelasyonları belirlenmiş ve alt faktörler ile ölçeğin toplam puanları arası korelasyon ölçümleri yapılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğinin belirlenmesinde güvenilirlik katsayısı olan Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin iç tutarlık katsayılarının belirlenmesinde ise faktörlere yönelik Alpha testi gerçekleştirilmiştir. Bunların yanında ölçeğin geçerlik ve güvenilirliğinin test edilmesinde tekrar test güvenilirliği ve çapraz geçerlik çalışması da yapılmıştır. Ölçüm sonucunda faktör yükleri yüksek bulunmuş, KMO değer 0,92 olarak ölçülmüş, toplam varyansı açıklama oranı %56,62 olarak tespit edilmiştir. Ölçeğin Alpha düzeyi 0,92 olarak bulunmuş, faktörler arası korelasyon düzeyi de pozitif yönlü ve yüksek düzeyli olarak görülmüştür.

2.3.Verilerin Çözümlemesi

Çalışmada istatistik işlemler için SPSS (Statistic Package for Social Science) paket programı kullanılmıştır. İlk olarak ölçeğin geliştirme aşamasındaki güvenilirlik düzeyinde olup olmadığının ve bu çalışma grubunun yanıtlarının da güvenilirliğinin incelenmesi için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Ölçüm sonucunda katsayı 0,96 biçiminde gerçekleşmiştir. Bu durum elde edilen verilerin güvenilirliğini ortaya koymaktadır. Güvenirlik ölçümünün devamında ölçeğe verilen cevapların, diğer bir deyişle çalışma grubunun öz yeterlik düzeyinin belirlenmesinde frekans ve yüzde ölçümleri ile maddelere yönelik toplan yük hesaplaması yapılmıştır. Maddelerden alınabilecek toplam yük 32 ile 160 arasında gerçekleşmektedir. Bu süreçte alt sınıra yakın

olan bireyin öz yeterlik hissinin düşük, üst sımira yakın olan bireyin yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Öz yeterlik düzeylerinin belirlenmesi sonrasında ölçek formunda yer alan sınıf, cinsiyet, mezun olunan lise ve çalışmanın temelini teşkil eden başarı düzeylerine yönelik karşılaştırmalı ölçümler yapılmıştır. Karşılaştırmalı ölçümler öncesinde ölçeğe normallik dağılım testi uygulanmış, verilerin normal dağılıma uygun olmadığı belirlenmiş ve parametrik olmayan testlerin tercih edilmesine karar verilmiştir. Karşılaştırmalı ölçümlerde Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testi tercih edilmiş, her iki ölçüm biçiminde de anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

3. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde elde edilen veriler, belirlenmiş gruplara göre karşılaştırılarak sunulmuştur. Gruplar başarı ve öz yeterlik başlıkları altında düşük, orta ve yüksek biçiminde üç grup halinde, lise türü başlığı altında ise güzel sanatlar lisesi ve diğer liseler biçiminde iki grup halinde işlenmiştir. Karşılaştırmalı ölçümler öncesinde yapılan tanımlayıcı istatistik işlemler sonucunda 32 ile 160 puan arasında sınırlara sahip olan ölçeğin, çalışma grubu tarafında 40 ile 155 puan dağılımında cevaplandığı görülmüştür. Çalışma grubunda en düşük puan 40, en yüksek puan ise 155 olarak gerçekleşmiş, grubun ortalaması ise 123 puan olarak hesaplanmıştır. Grubun %58'lik düzeyi ortalamasının üzerinde kalmış, %42'lik bölümü de ortalamasının altında dağılım göstermiştir. Ortalamasının altında görünen %42'lik grubun %32'lik bölümü de 100 puanın üzerinde bir yük almıştır. Bu durum öz yeterlik algısı düşük olan az sayıda öğrenci olduğunu, ortalamaya göre genel öz yeterlik algısının çalışma grubunda iyi ve yüksek düzeyli gerçekleşmiş olduğunu göstermektedir.

Tablo 1. Cinsiyet Değişkenine Yönelik U Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	U	p
Kız	41	26,29	0,46	183,500	0,467
Erkek	19	22,68			

Cinsiyet değişkeni için yapılan karşılaştırmalı ölçüm sonuçları kız ve erkek öğrenciler düzeyinde anlamlı fark oluşmadığını göstermektedir. Tablo 1 incelendiğinde $p < 0,05$ düzeyine göre anlamlı fark olmadığı ve ortalama değerlerinin de yakın dağılım gösterdiği görülmektedir. Bu durum çalışma grubunun öz yeterlik algısı ile cinsiyet arasında bir bağlantı olmadığını ortaya koymuştur.

Tablo 2. Lise Değişkenine Yönelik U Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	U	p
GSL	42	25,42	0,34	147,000	0,935
Diğer	18	26,00			

Tablo 2'ye göre Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) ve diğer liseler için ölçüm sonuçları $p < 0,05$ düzeyinde ($p = 0,935$) anlamlı değildir. Çalışma grubunu oluşturan 42'si kız, 18'i erkek öğrenci düzeyinde öz yeterlik açısından bir fark ya da cinsiyete bağlı bir farklılaşma yoktur.

Tablo 3. Sınıf Değişkenine Yönelik H Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	X^2	p
1.Sınıf	15	29,92			
2.Sınıf	15	22,05	1,12	6,218	0,101
3.Sınıf	15	21,29			
4.Sınıf	15	25,60			

Sınıf değişkeninin öz yeterlik algısı üzerindeki olası etkisi için yapılan ölçümde, önceki ölçümler gibi $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır. Her dört sınıftan öğrencinin öz yeterlik algıları ve öz yeterlik düzeyleri sınıf değişkenine göre farklılık göstermemektedir. Ortalama (\bar{X}) değerleri birbirine yakın dağılım göstermiş, anlamlılık puanı da 0,101 olarak bulunmuştur.

Tablo 4. Başarı Değişkenine Yönelik H Testi Sonuçları

Grup	N	\bar{X}	SS	X^2	p
Düşük	20	19,25			
Orta	20	20,79	0,82	10,910	0,004
Yüksek	20	34,16			

Tablo 4 incelendiğinde diğer üç ölçüme nazaran farklı bir durum olduğu gözlenmektedir. Yapılan ölçümde $p < 0,05$ düzeyine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Ortalama değerleri (34,16) incelendiğinde bu farkın yüksek başarı düzeyli öğrenciler yönünde gerçekleştiğini anlamak mümkündür. Ortalama değerinin başarı düzeyi ile doğru orantılı biçimde artması, düzey yükseldikçe öz yeterlik algısının da yükseldiği yönünde yorumlanabilir. Ölçüm sonuçları çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin başarı düzeyine göre öz yeterlik algılarında anlamlı ve yükselen bir farklılık oluştuğunu ortaya koymaktadır.

4. Tartışma ve Sonuç

Yapılan çalışma neticesinde elde edilen sonuçlar çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin, yalnızca başarı düzeyi yönünde farklı sonuçlar verdiğini ortaya koymuştur. Grubun diğer tanımlayıcı özellikleri olan cinsiyet, sınıf, mezun olunan okul açısından her hangi bir anlamlı fark bulunmamıştır. Tanımlayıcı özellikler ve başarı düzeyi gruplaması açısından oluşan durum, öz yeterlik algısı ile başarı düzeyinin ilişkili olduğu, diğer değişkenlere göre ise değişmediği anlamında yorumlanabilir. Bu durum çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin öz yeterlik algılarının sınıfa, cinsiyete ve

mezun oldukları okul türüne göre değişmediği, bu unsurların öğrencilerin öz yeterliklerini etkileyen bir unsur olmadığını göstermiştir. Bunun yanında çalışmanın ana fikrini oluşturan başarı değişkenine yönelik karşılaştırmanın anlamlı olması da diğer değişkenlerin tersine başarı düzeyinin öz yeterlik algısını etkilediği yönünde değerlendirilebilir. Çalışma grubu öğrencilerinin başarı düzeyi arttıkça öz yeterlik algıları da yükselmektedir. Grubun öz yeterlik puanları ile H testi ölçümündeki ortalama puanlar ve ortalama puanındaki doğru orantılı artış bu sonucu düşündürmektedir.

Çalışmada elde edilen veriler kısmen Otacıoğlu'nun (2008) çalışması ile benzerlik göstermektedir. Bu çalışmada da cinsiyet değişkeni öz yeterlik üzerinde etkili olmazken, okul tipine göre bazı değişkenler düzeyinde farklılık tespit edilmiştir. Diğer yandan Yokuş (2014) tarafından yapılan başka bir çalışmada, bu çalışmada elde edilen bulgulara benzerlikler bulunmuştur. Çalışmada öz yeterlik algıları ile akademik başarılar arasında anlamlı fark bulunmuş, bulgular başarı ile öz yeterlik arasındaki ilişkiyi vurgulamıştır. Çalışmadan elde edilen veriler başarı düzeyinin, çalışma grubundaki öğrencilerin kendilerini yeterli hissetme düzeylerini de etkilediği söylenebilir. Bu noktada başarılı olmak ile başarabileceğini hissetmek birbiriyle doğru orantılı biçimde bağlantılı bulunmuştur. Bir başka deyişle başarılı olan kendini yeterli hissederken, başarısı düşük olan öğrenci daha az yeterli hissetmektedir.

Gelinen noktada çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin gerçekte hissiyat arasında kurduğu doğru orantılı bakış açısı, belli oranda gerçeği yansıtmakla birlikte öğrencilerin başarılı olmak veya başarılı olabilmek için kendine güvenmek konusunda bilgilendirilmesi ya da cesaretlendirilmesi gerektiği söylenilebilir. Yapabileceğine inanmak ile başarı arasında doğrusal bir ilişki olduğu konusunda öğrencilerin bilgilendirilmeleri, fakat aynı zamanda başarısızlığın gelecekteki başarısızlıkların da habercisi olmayacağını öğrencilere öğretilmesi esastır. Nasıl çalışılması gerektiği, çalışma disiplini açısından bireyin kendini tanıması gibi unsurlar başarıyı arttırabileceği gibi, yeterlik hissini de güçlendirecektir. Sonuç olarak çalışma grubundan elde edilen veriler doğrultusunda varılan yargılar başarı ve öz yeterlik hissi arasındaki ilişkiyi vurularken, bu ilişkinin geniş çaplı ele alınması hususunda daha büyük örneklem grupları ile çalışmaların yapılmasına da ihtiyaç olduğu açıktır.

5. Kaynakça

- Akkoyunlu, B., Orhan, F. & Umay, A. (2005). Bilgisayar öğretmenleri için bilgisayar öğretmenliği öz-yeterlik ölçeği geliştirme çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, 1 – 8.
- Aktaş, I. & Walter, J. (2005). Öğretmen adaylarının mesleki yeterlilik duygusu. *Sporometre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(4), 127–131.
- Bıkmaz, F. H. (2004). Sınıf öğretmenlerinin fen öğretiminde öz yeterlilik inancı ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Milli Eğitim*, 161. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/161/bikmaz.htm sayfasından 30.03.2015 tarihinde alınmıştır.
- Bolat, O. İ. (2011). Öz yeterlilik ve tükenmişlik ilişkisi: lider-tüpe etkileşiminin aracılık etkisi. *Ege*

- Akademik Bakış Dergisi*, 11(2), 255 – 266.
- Chmurzynska, M. (2009). Self-efficacy of piano teachers' of specialized music school. Proceedings of the 7th Triennial Conference of European Society for the Cognitive Sciences of Music (ES-COM 2009), Finland.
- Eker, C. (2014). Sınıf öğretmenlerinin öz-yeterlilik inanç düzeyleri üzerine bir araştırma. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 162 – 178.
- Gün, E. (2014). *Piyano performansı öz yeterlik ölçeğinin geliştirilmesi ve uygulanması*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- İkiz, F. E. & Yörük, C. (2013). Öğretmen adaylarının öz-yeterlilik düzeyleri ile aile işlevlerinin incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 228 – 248.
- İnnalı, H. Ö. & Aydın, İ. S. (2014). İlköğretim 8. Sınıf öğrencilerinin okur öz yeterliklerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Turkish Studies*, 9(9), 651 – 682.
- Kescioğlu, O. S. & Güven, G. (2014). Okul öncesi öğretmen adaylarının öz-yeterlilik düzeyleri ile problem çözme, empati ve iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Turkish Studies*, 9(5), 1371–1383.
- McPherson, G. & McCormick, J. (2006). Self-efficacy and music performance. *Psychology of Music*, 34(3), 322 – 336.
- Otacıoğlu, S. G. (2008). Konservatuar ve müzik eğitimi lisans öğrencilerinin öz etkililik-yeterlilik ile benlik saygı düzeylerinin incelenmesi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İLKE)*, 20, 147 – 164.
- Özmenteş, S. (2011). Müzik öğretimine yönelik özyeterlilik ölçeğinin geliştirilmesi. 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications (iconte) 27-29 Nisan, Antalya.
- Öztürk, Ç. (2008). Coğrafya öğretiminde gezi-gözlem tekniğini kullanabilme öz-yeterlilik inanç ölçeğinin geliştirilmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 13-23.
- Piji, D. (2007). Müzik öğretmeni adaylarına yönelik piyano ile eşlik alanında yeterlik algısı ölçeği'nin geliştirilmesi. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 26(26), 111 – 132.
- Skaalvik, E. M. & Skaalvik, S. (2010). Teacher self-efficacy and teacher burnout: A study of relations. *Teaching and Teacher Education*, 26, 1059 – 1069.
- Yalmanlı, S. G. & Aydın, S. (2014). Fen bilgisi öğretmen adaylarının akademik öz-yeterlilik algılarının incelenmesi. *Kafkas Üniversitesi, e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 60-66.
- Yokuş, T. (2014). Müzik öğretmeni adaylarının eğitime öğretme öz-yeterlilikleri açısından değerlendirilmesi. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 2(2), 43 – 56.

EXTENDED ABSTRACT

Abstract

In this study self-efficacy level and piano grades of the candidate teachers who are educating as a music education student has been compared. Grades of the piano students in a fall semester of an academic year have been obtained and study group has been determined by the classification of this grades. In all levels of the classes students have been classified as lower, middle and higher grade groups and 5 students per groups have been selected from these groups randomly. Piano education self-efficacy scale which developed by the researcher has been applied to this study group consist of 15 students per class totally 30. At the end of the application process self-efficacy of the students who have lower, middle and higher piano grades have been compared. In some measurements in which relation between piano success and self-efficacy perception has been determined, frequency measurement has been used for general percentage range and Mann Whitney U test and Kruskal Wallis H test has been used for comparing the groups. Results revealed by evaluation on the findings obtained from analyses have been commented and proposed about sample group level.

Aim

Aim of this study to determine the relationship between self-efficacy level and piano success of the students which constitute the work group and to make some evaluations according to this relationship.

Method

In this study survey method has been selected. Into this model piano grades has been obtained by descriptive scanning and self-efficacy level has been determined by a scale.

Work Group

Work Group of this study is consists of 60 students training in spring semester of 2014 – 2015 academic year in Karadeniz Technical University Fatih Faculty of Education Music Education Department. 15 students per class has been selected randomly from students which are taking piano education in this music education department. This randomly selection is a success level selection about three type of success level (low, middle, high) from piano grades of this students in fall semester of same academic year. 5 students has been selected from every success level and group has been constituted 15 students per class and totally 60.

Data Collecting

In data collection process firstly literature scanning has been made and required data has been obtained. Following data collection piano grades of the fall semester in 2014 – 2015 academic year has been obtained from student information system to constitute the work group. In grouping process grade distribution determined as between 0 – 49 is low, 50 – 70 is middle and 71 – 100 is high. According to this while determining the success groups AA, CB and FF/FD letter grades has been considered. After this classification a scale developed by the author

named as "Piano Education Self-Efficacy Scale" has been applied to the work group. Data collected from this scale has been evaluated and success groups has been compared by other variables. Scale consists of 32 items and this items fall under 2 factors.

Data Analysis

Into the study SPSS (Statistic Package for Social Science) programme has been used for statistical procedures. Firstly Cronbach's Alpha coefficient has been calculated to determine the reliability of the scale. At the end of the measurements coefficient became as 0,96. This result show that data obtained from work group is reliable. After reliability measurement frequency/percentage measurements and item load measurement has been made to determine the self-efficacy level of the work group. By following the frequency measurements, comparing means measurements has been made between class, sex, graduated high school and success levels took part in scale form. Mann Whitney U test and Kruskal Wallis H test has been applied for comparing means process. Mean level both tests has accepted as $p < 0,05$.

Findings and Comments

At the end of the descriptive procedures made before comparing measurements, scale which have limits between 32 and 160 points has been answered between 40 and 155 points by the work group. The lowest point for work group is 40 and highest point is 155 and average point taken from work group is 123. With this results 58% percentage of the work group has took place over the average point and 42% percentage is under. The group which seems under the average point have also a different position and 32% percentage of this group have 100 point or over. This results show that there is a few lowest self-efficacy students in work group. According to the average points results indicate that self-efficacy perception of the work group has become good and high level.

Conclusion

At the end of the study point of view about reality and feeling of the students whom constitute the work group has partly reflected the truth and we can say that students should be informed or encouraged about being success or self-believing to be success. Being informed of the students about direct relationship between believing that can make and success is important, but students also need to learn being unsuccessful is not a sign for being unsuccessful in future. Self-knowledge of the students about some elements such as how to practice and working discipline can reduce success and also empower the efficacy feeling. As conclusion while passed judgements on data obtained from work group is emphasizing the relationship between success and self-efficacy, it's clear that there is necessity for studies which should be applied with more large work groups to handle this relationship with a wide ranging.